

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Nahaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za ostanila se plačuje od navadne vrstice (peti), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Sedanji papež in mladina.

Vsakdo je bil pač prepričan, da tudi sedanji papež ljubi mladino in imajo tudi za njo skrbno srce. Toda nihče ni pričakoval, da bodo to svojo ljubezen tudi tako ganljivo in srčno pokazali, kakor se je to zgodilo dne 8. oktobra v Rimu. Vsem prijateljem mladine so kipela srca veselja in navdušenja, ko se je izvedelo, kako so sedanji papež Pij X. izvenrednim potom dokazali svojo globoko ljubezen do katoliške mladine. In mladina se bo tega veleimennega dogodka gotovo tudi izredno radovala ter bo sv. Očetu z otroškim srcem hvaležna za vso njih ljubezen. Naša katoliška mladeniška organizacija po Slovenskem pa je odslej še tem bolj prepričana, da hodi prava pota, katera odobravajo tudi sedanji papež Pij X. Na mladini sloni naša bodočnost in kdor hoče skrbeti za srečno bodočnost svojega ljudstva, mora skrbeti za mladino!

Dne 8. oktobra so se zbrali mladeniči katoliških telovadnih, kolesarskih in drugih društev iz Italije v Rimu skupaj, da se poklonijo sv. Očetu.

Najprej so jih sprejeli papež v prestolni dvorani; odtod so mladeniči odkorakali na damaški dvor, kamor so prišli tudi papež. In tukaj so mladeniči pokazali sv. Očetu,

kaj vse znajo. Z vidnim veseljem so papež spremljali nastop mladeničev, sreča in zadovoljnost se jim je brala na obrazu in sveta navdušenost jim je sijala iz očesovskih oči. Ko so mladeniči dovršili svoje vaje pred papežem, so jih papež prisrčno nagovorili. Mi donesemo naši vrli mladini ta nagovor le po vsebini, ne dobesedno, ker žal nimamo toliko prostora na razpolago.

Sladka tolažba mi je, so govorili papež, da se nahajam v Vaši sredini, dragi mladeniči, katerim so lastna plemenita čustva, velikodušna dejanja in sijajne zmage. Ko Vas gledam, moram Vam povedati, kako naklonjen sem Vam, in Vi me ne smatrajte samo kot svojega očeta, ampak kot brata in nežnega prijatelja. Vso Vašo organizacijo odobravam. Bodite močni, da si boste ohranili sv. vero, bodite močni, da boste premagali vse ovire, ki se stavijo katoliškemu delovanju nasproti. Sv. cerkev ne bo nikdar prepovedala poštenih zabav, kajti ona Vam želi tudi mladost omiliti, toda spremlja naj vse Vaše zabave strah božji.

Pobožnost vam priporočam, da boste med svojimi tovariši pravi apostoli. Pobožnost bo vam tudi edina pomoč, da se boste vedno samega sebe spoštovali in ne boste ponižali svoje človečanske časti. Brez pobožnosti si človek tudi težko ohrani pra-

vičnost in poštenost. Če vas tudi nemara nasprotniki zaničujejo zaradi Vašega mišljenja, toda v notranjem bodo spoštovali vaše kreposti in vi boste tako tudi nevidoma sijajno zmagovali. Po teh besedah so papež vse mladeniče blagoslovili.

Srce nam bije radosti in navdušenja, ko slišimo take mile in ljubezni polne besede sedanjega papeža do mladine. Da, sv. oče nas ljubi iskreno, se veseli z nami, odobrava našo organizacijo in njihov duh bdi nad nami, da bi ostali vedno na poti čednosti in kreposti. Tudi mladeniške vrste našega slovenskega naroda se bodo radovala, ko bodo zvedele za nenavadno ljub dogodek. Sv. Oče nas ljubi, sv. Oče se zanimajo skrbno za nas, sv. Oče blagoslovljajo nas in naše organizacije! Ta zavest pa narekuje tudi nam, da izrazimo sv. Očetu svojo udanost in sinovsko ljubezen ter mu obljubimo, da se hočemo vedno ravnati po njegovih krasnih nasvetih. Slovenska mladina, naprej v svoji katoliški in narodni organizaciji!

Mladinska organizacija.

Dekliški Marijin shod pri Sv. Treh Kraljih v Slov. goricah v nedeljo, dne 27. avgusta je bil kaj lep izraz versko-narodnega mišljenja in čutenja naše

Ti očeta do praga, drugi tebe čez prag.

Resnična dogodba. Spisal Ivan Kavovski.

Solnce se je že zdavnaj skril za gore in blede luna razsvetljevala je mrzlo zimsko noč. Vse v vasi je bilo tiho, le iz Vrateničeve hiše slišal se je hreščeči glas harmonike. Brhki fantje in dekleta sukali so se v urnem plesu in udarjali z močnimi čevlji ob tla, da je kar zvenelo v mrzlo noč. Posebno dobre volje je bil Franc Kuhar, ki je bil majhne postave, a krepak fant. Plesal je vedno z Vrateničevim Mico, močno rejeno deklico, s katero sta se kaj rada videla.

„Franc, ali je že materi bolje, da si tako dobre volje?“ vpraša ga bolj prileten mož.

„Kaj bom gledal na njihovo krevhanje“, mu Franc osorno odgovori.

Poglejmo pa na drug konec vasi. V zidani hišici brlela je luč in pri postelji stalo je več oseb obojega spola. V postelji ležala je na smrt bolna žena, mati Francova, ki se je borila z bridko smrtjo. Pred kake pol ure sta prihiteli njeni hčeri, Mica,

ki je bila omožena v sosednji, in pa Ana, omožena v domači vasi, k postelji umirajoče matere.

„Kje je Franc?“ spregovori mati s slabim glasom.

„Ni ga doma“, ji mož odgovori, ki ni znal, kam je Franc izginil.

Mati misli še nekaj govoriti, pa slabost jo premaga. Začne umirati. Ana ji je podala mrtvaško svečo v roke in zatislila oči. Bridko ihtenje zavladovalo je med domačimi in sosedi za blago žemo. Preoblekli so jo in položili na mrtvaški oder.

Pri Vrateniču drvil se je ravno Franc v plesu, udarjal z ного ob tla in včasih veselo zauckal, ko stopi v hišo močen fant, Greječ, ter zavpije nad njim: „Ali si človek, ali neumna živina?“

Franca spreleti jeza in najraje bi se znosil nad Greječem, pa bal se je njegovih močnih pesti, zato pa reče kolikor mogoče z mirnim glasom: „Zapomni si, kdo je živina!“

„Koga?! Še hujsi si od vola v hlevu. Ti tukaj plešeš in noriš, doma pa mati na postelji mrtva leži!“ vzroji Greječ.

Franca pretrse zona in od sramote izgine kakor kafa iz hiše. Ko pride do

domače hiše, vidi ob postelji goreti sveče. Kakor obstreljen jelen skoči v hišo ter poklekne ob odru mrtve matere. Vest ga hudo peče in zjoka se kot majhen otrok. Pa to je trajalo le malo časa in bil je zopet kakor poprej.

Čez dva dni pokopali so staro Kuharico na veliko žalost domačih in znancev. Le edini Franc ni kaj posebno žaloval, temuč se je bavil z mislijo, kako bo lahko v kratkem kmetijo prevzel in se oženil.

* * *

Minoli so tedni, minoli meseci in prišlo je leto. Zaslepljen oče zapustil je Francu kmetijo brez vseh dolgov, sestroma je moral plačati za doto neznatno svotico denarja. France se je oženil ter vzel Vrateničev Mico. Nekaj časa še so se razumeli, pa ne dolgo. In jezična Mica vrgla je moževega očeta, ubogega starca čez stopnice, da si je razbil glavo. Ves krvav in objokan prišel je k svoji hčeri Ani, ki ga je z veseljem vzela k sebi, čeravno vsled zaslepljenosti očeta skoraj ni dobila nobene dote.

Pa to še ni bilo Francu dovolj, da je odišel oče iz hiše, temuč podkupoval je priče in tožil očeta in sestrinega moža.

dekliške mladeži. Udeležba je bila jako velika. V procesijah so došle dekliške Marijine družbe od Sv. Benedikta, Sv. Petra pri Radgoni, Sv. Antona in Sv. Roperta. Nadalje so prihiteli Trojičanke in Anovčanke ter Urbančanke kot zastopnice svojih družb, zastopano je bilo Središče in Maribor; posebno pa nas je razveselil prihod 14 srčnih Marijinih hčerk od Sv. Križa na Murskem polju. Trije slavaloki s pomenljivimi napisi so pozdravljali prihajajoče; zvonik je bil okrašen z zastavami.

V cerkvenem govoru č. g. kaplan Gomilšek razloži, v čem obstoji ponižnost, da je kraljica vseh čednosti, najbolj potrebna dekletom in kako se pridobi. Pri slovesni sv. maši vlč. g. župnika Osenjaka od Sv. Petra, med katero je bilo skupno obhajilo deklet, je lepo popeval benediški mešani zbor. Dekliško zborovanje zunaj cerkve se je vršilo pred Reiterjevo gostilno.

Zbor otvori č. g. kaplan Gomilšek, dekleta pa zapoje Marijino pesem. Prva izpregovori Marija Senekar (Sv. Benedikt): Potegujmo se za Marijino čast! To smo dolžne kot družbenice Marijine. Bodimo zveste družbam Marijinim, ki nam pripravljajo hodočo srečo. Pridobivajmo za nje svoje sestre. Ni večje sreče za deklico, kot če more mladost preživeti v družbi Marijini in ohraniti nedolžnost. Terezija Kovačič (Sv. Peter) povdarja v svojem govoru: Imenitni so naši Marijini shodi, na njih se vnemamo za vero in narod. V cerkvi smo prisegle zvestobo materi Mariji, tu na shodu pa jo prisegamo materi Sloveniji. Po naukih današnjega shoda se bomo ravnale v svoj dušni blagor in bomo delale za blagor in napredek Slovencev ob meji. Lizika Ozvatič (Sv. Anton) proslavlja družbo Marijino: H krščanski popolnosti nas vzgaja Marijina družba. Svetinja Marijina na prsih priča, da smo popolna last Marijina. Marija je Slovencev kraljica, krog nje prestola se zbirajo najboljši podložniki — otroci Marijini. Frančiška Črnel (Sv. Križ) omenja trojni namen današnjega shoda: Zbrale smo se v čast božjo, v slavo Materi Mariji in v blagor slovenskega naroda. Bog je naš edini cilj, Marija nas kot mati varuje v svoji družbi, zato se je hočemo zvesto oklepati. Za narod hočemo delati, da širimo

dobre knjige in časopise, da se potegujemo zanj z besedo in vzgledom. Marija Senekar (Sv. Benedikt) deklamuje lepo pesem „Čisti duši“. Marija Landergot (Sv. Benedikt) prav umestno priporoča sledeče: Bistrimo si duha z branjem knjig in časopisov, skrbimo za plemenito srce. Le Boga ljubeče srce je res plemenito, je tudi v resnici vneto za slovenski narod. Pridobivajmo si sedaj vse potrebno znanje, da bomo narodu enkrat vrle gospodinje, dobre žene in matere. Neža Zemljčič (Sv. Peter) našteje v govoru lastnosti, ki jih mora imeti dobra Slovenka. Biti mora verna katoličanka, poštena, ponižna, delavna in varčna ter rodoljubna. Take postati se trudimo sedaj, to kažemo vsak čas s svojim nastopom, z narodnim delom. Antonija Tomažič (Sv. Benedikt) kliče svojim tovarišicam: Čuvajmo svojo dekliško čast! Ohranimo si dobro ime in poštenje, čuvajmo svojo nedolžnost, ki je vedno v največji nevarnosti. Ako bomo vedno dobre hčerke Marijine, bomo hrabre v brambi nedolžnosti in stanovitne v nedolžnem življenju. Globoko v srce si zapišimo besede slovenske pesmi:

Nedolžnost le Slovenki da veljavo,
Poštenost ji pripravi večno slavo:
Kdor pot čednosti svete zapusti,
Slovenskega imena vreden ni!

Ivanka Pivec (Sv. Benedikt) deklamuje pesem: „Mladina, čuvaj cvet mladostnih let!“ Marija Poljanec (Sv. Anton) posebno ljubko prednaša pesmico „Tri cvetlice“. Ivana Keve in Marija Peklar (Sv. Benedikt) deklamujeta pesmi: „Tri božje čednosti“ in „Rodnemu jeziku“, Liza Kocuvan (Sv. Anton) pa pesem: „Sv. vera in domovina“. Frančiška Vaupotič (Sv. Križ) navdušeno proslavlja z lastno pesmico Marijo Devico. Micika Bernhard (Sv. Ana) kaj lepo povdarja sledeče: Delujmo za slovensko in nebeško domovino. Bodimo odločne, trdne, stanovitne v dobrem mišljenju. Čuvajmo svoje dobro ime. Nastopajmo vsak čas kot verne Slovenke. V stiskah se zatekajmo k Mariji, ki nam bo pomagala ohraniti mirno vest in nedolžno srce. Delujmo vedno po geslu: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino! Amalija

Letnik (Sv. Benedikt) iskreno priporoča sesticam tri čednosti: ponižnost, poštenost in pobožnost, ki so trije viri prave dekliške sreče. Liza Anžel (Sv. Anton) deklamuje pesem: „Sv. Neža“, Marija Tomažič pa pesem: „V nedolžnosti — mladost“. Kot zadnja govornica nastopi Jozefa Klobučar iz Središča: V imenu središke Marijine družbe vas pozdravljam. Prišla sem pogledat, kako delujete. Vse mi dopada. Današnjega shoda ne bom pozabila. Vse bom razložila svojim sesticam doma, da bomo tudi me lahko delovale na enak način za Boga in domovino. Shod sklence kaplan Gomilšek in zahvali udeležence od vseh strani za lepe deklamacije in krasne govore. Vmes so dekleta benediška popevala lepe pesmice, shod se je zaključil z Marijino pesmico.

Ob 3. popoldne je v cerkvenem govoru navduševal č. g. kaplan Lassbacher od Sv. Antona hčerke Marijine za krščansko življenje v Marijinih družbah, ki navajajo družbenice k čiščenju Marijinemu, k lastni popolnosti in k apostolskemu delovanju v blagor sesticam. Po slovesnih večernicah s petimi litanijami so dekleta zopet v procesijah odkorakala na vse strani med molitvijo in petjem.

Ta shod v cerkvi in zunaj cerkve je bil res prekrasen. Ne pozabi ga nobena udeleženka. Koliko lepih naukov, koliko vspodbudbe je bilo slišati pri zborovanju! Besedam naj slede tudi dejanja. Take sadove kaže dekliško gibanje. Opis tega shoda kaže mladencam drugod, kako delujejo hčerke Marijine v znamenitih Slov. gor. z Bogom in Marijo za slovensko domovino.

Društvena organizacija. K „Slov. kršč.-soc. zvezi“ je pristopilo kot 32. bralno društvo pri Sv. Juriju ob Taboru.

Izdajanje in razširjanje časopisov, knjig in poljudnih knjižic.

Govoril g. modroslovec Fr. Kotnik na obnem zborni Slov. kršč. socialne zveze dne 4. septembra v Mariboru.

Naši nasprotniki izkušajo na vsak način več pogubonosnega berila, časopisov in knjig spraviti med ljudstvo. Opozorjam samo na to, s kakimi sredstvi razširjajo „Štajerca“.

Zato tudi mi ne smemo spati, ampak moramo pridno razširjevati naše dobre slovenske časnike.

Da pa časniki lahko proderejo med ljudstvo, je predvsem potrebno, da so kolikor mogoče poljudno pisani. Zlasti naj velja to za obmejne kraje, kjer so nemške šole in kjer se morajo ljudje takorekoč sami brati učiti.

Dandanes stoji gospodarsko in socialno vprašanje slovenskega naroda na vrhuncu. Le premožen narod premore mogočnega soseda. Zato je potrebna slovenskemu narodu trdna gmočna podlaga. Naši časniki se naj torej pred vsem ozirajo na gospodarske in socialne razmere našega ljudstva, in sicer na razmere, ki so v kraju, v katerem so najbolj razširjeni, primerne. Za ta kraj je to bolj potrebno, za oni zopet drugo. Predvsem pa naj tudi vzbujajo v ljudstvu veselje do dela in naj primerno ocenijo vrednost vsakega dela. Tako pisani časopisi bodo potem lahko našli pot med slovensko ljudstvo.

Izdajanje poljudnih knjižic. Znanstvo dandanes jako napreduje. Toda sadov znanstvenega raziskovanja ne

Hodili so pri okrajnem in okrožnem sodišču, pa vse pravde je Franc zgubil. Ko gredo nekega dne od okrožnega sodišča, spremlja Franca Martin Lukavec, udan pijači in pretepu.

„Veš kaj, Lukavec“, reče Franc, „ti si navajen na pretepe, sto goldinarjev dobiš, če vdariš starega po glavi, da se ne bo več ganil.“

Lukavca pretrese zona pri teh besedah ter reče: „Saj še si boste dobri!“

„Nikdar ne“, reče Francova žena. „Le vdari hudiča!“

Pa vendar Lukavec v to hudobijo ni hotel privoliti.

* * *

Minevala so leta. Tožbe se se vedno križale, pa vse na škodo Francu. Oče pa je bil pri hčeri dobro oskrbljen in v varstvu. Prišla je zima. Očeta na naglem zadene srčna kap in umrje. Staro in mlado se je zbiralo okrog mrtvaškega odra, le nekoga so pogrešali. Edini sin Franc ni prišel k odru, da bi zmolil očenaš za rajnega, ali pa mu poškrpil čelo z blagoslovljeno vodo.

Bila je ravno nedelja. Ljudje so se vračali od rane službe božje skozi vas, ko prineso rakev iz hiše, da poneso v njej mrtvo truplo rajnega starega Kuharja na pokopališče. Ljudje so postali, snemali klobuke ter molili za dušo rajnega. Med drugimi prišel je mimo tudi Franc, ki se mu ni zdelo vredno vzeti klobuka raz glavo, ne pogledati na rakev mrtvega očeta, temuč gledal je v stran. To je nemalo ljudi razjezilo in slišale so se opazke: „Če bo temu dobro šlo, tedaj nima četrta zapoved veljave!“

* * *

Ne bom omenjal vseh pravd, ki jih je imel Franc s sosedi in sestrami. Posledek vsega tega je bil, da je prišla lepa kmetija na boben in France je moral s trebihom za kruhom. Žena mu je umrla, on pa ves slaboten pride na občino. Mnogokaj grenkega je moral slišati, posebno od tistih, ki jih je po nedolžnem tožil. Pa vendar mu je rad dal vsak kosček kruha. Stariši so pa stavili nesrečnega moža v svarilen izgled.

smejo uživati samo posamezniki, torej učenjaki, ampak potrebno je, da sad tudi živa ljudstvo. Zato pa je treba takih knjig in knjižic, ki na poljuden način, tako da vsak lahko razume, opišejo različne stroke znanstva. V tem oziru z veseljem pozdravljamo poljudno pisane knjižice „Zgod. društva“ v Mariboru, ki so se že jako priljubile našemu ljudstvu. Zato podpirajmo kolikor mogoče tudi gmotno naše Zgodovinsko društvo! — Tudi socialnega in gospodarskega pouka potrebuje ljudstvo. Slov. kršč. socialna zveza je izdala v ta namen „Društveni zakon“ in „Obrtni red“. Priporočam zlasti tudi gospodarske knjige, ki jih je izdala „Kranjska kmetijska družba“ in „Družba sv. Mohorja“ v Celovcu.

Potrebna bi bila zlasti knjiga, ki bi opisala vso slovensko zemljo s slikami krajev in opisi znamenitosti, kajti le tedaj bo slovensko ljudstvo ljubilo v celoti slovensko zemljo, ko bo izpoznalo nje krasoto in nje znamenitosti.

Razširjanje.

a) Časopisov. Vsak naj bi imel vsaj en list naročen, zlasti političen. Da pa bi se listi lahko razširjevali, naj bi imela uredništva, oziroma upravništva sestavljene imenike naročnikov po posameznih župnijah. Kjer je število naročnikov majhno, naj izkušajo pridobiti razširjevalce. V ta namen se naj obrnejo na poklicane faktorje, na okrajna politična društva in na izobraževalna društva.

Kolportaža bo prej ali slej dovoljena. V vsaki župniji naj se pridobi nekaj mož za kolportažo poštenih slovenskih časopisov.

b) Knjig. Dokler ni dovoljena prosta kolportaza, naj skrb za razširjanje knjig in knjižic, ki so potrebne posameznikom, naša izobraževalna društva, ali kjer takih ni, ljudje, ki se za to zanimajo.

Zaradi proste kolportaze pa se naj že sedaj v vsaki župniji dobi ena ali več zanesljivih oseb, ki bodo dobre knjige razpečavale. Za razširjanje bi naj hodili tudi agentje po Slovenskem, ki bi paralelizirali delo agentov za luteranske knjižice in ničvrednih povesti, kakor: „Grofica beračica“ itd. Naši knjigotržci naj bi izdajali kataloge knjig, katere imajo v zalogi. Najboljše bi bilo, če bi vsi slov. knjigotržci izdajali redno skupno en katalog, potem bi cela stvar veliko manj stala. V tem oziru še naše knjigotržstvo ni dobro organizirano. — Vsak mladenič naj razširja po svoji moči glasilo slov. mladeničev „Naš Dom“.

Društva in časopisi.

Da se olajša branje časopisov, so umestni tudi bralni krogi. N. pr.: Za Slov. Gospodarja se združi vsaj pet sosednih hiš. Vsaka hiša da eno krono, torej skupaj 5 kron. Tako ostane za bralno društvo, na katero prihajajo časopisi, še ena krona, ki jo lahko porabi za nakupovanje knjig. Z bralnimi krogi se listi занесеjo povsod, tudi v take kote in kraje, kjer bi se sicer ne dalo pridobiti naročnikov, zlasti če so ljudje ubožnejši.

Bralno društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. ima 32 bralnih krogov. Skupaj ima Sv. Benedikt 120 naročnikov „Slov. Gospodarja“. Od teh je naročeno društvo na 50 iztisov, 10 jih dobijo posamezni naročniki, 32 jih gre na bralne kroge, kakih 8 pa se posoja posameznikom.

Sploh pa se priporoča, da se ljudje sami naročijo na časopise, ker jih lahko berejo, kadar jih hočejo.

Končno bi še omenil društva, katerih je v Nemčiji, v Ameriki, posebno pa na Švedskem in Norveškem pa tudi na Češkem že veliko. Ta društva imajo namen, da podpirajo društvene knjižnice po deželi in da snujejo potovalne knjižnice. Ta društva dobivajo znatne podpore od občin, mest in drugih dobrodelnih zavodov. Nemški cesar Viljem je „družbi za razširjevanje ljudske izobrazbe“ v Berlinu (Gesellschaft zur Verbreitung von Volksbildung) lansko leto daroval 3000 mark. Katoličani v Nemčiji imajo tudi tako društvo. Imenuje se „Borromäusverein“. Ta prekosi vsa druga društva. To društvo je podarilo posameznim kat. društvenim knjižnicam l. 1904. knjig v vrednosti 88.000 mark.

Želeti bi bilo, da „Slov. kršč. socialna zveza“ postane tako društvo, ki bi podpiralo društvene knjižnice in snovalo potovalne knjižnice. Da bi pa mogla doseči ta namen, ji je treba podpore. Predvsem pa je najbolj potrebno, da se razdeli delo pri zvezi v Ljubljani, kajti slov. narod ima še mnogo kulturnih potreb. (Vsestransko odobravanje.)

Spomini z romanja v Rim.

Piše kmet iz mariborske okolice.

(Dalje.)

Iz cerkve sv. Sebastijana peljali smo se v katakombe, to je v podzemeljske rove, kjer so imeli prvi kristjani v času preganjanja svojo službo božjo in kjer so pokopali umrle in sv. mučence. Prvi sled, to je letnico so v katakombah našli od leta 107 po Kr. namreč 40 let po smrti sv. Pavla, in trdi se, da sta bila v katakombi sv. Sebastijana tudi sv. Pavel in Peter pokopana nekaj časa. Katakombe so vsaj že blizu dva tisoč let stare, za zgodovino, mesto Rima in krščansko vero sploh svetovnega pomena.

Vseh cest je v katakombah okoli 896 km daljave, to je približno tako daleč, kakor iz Trsta do Prage. Hodniki so ozki, vsi lepo simetrično razdeljeni v ravnih črtah in nekateri komaj 55—70 cm široki; le glavni hodniki so meter široki. Tudi tam, kjer so bili altariji in se je sv. daritev opravljala, so majhni prostori, le za nekaj stotin ljudi prostora.

Zemlja je iz mehkega laporja, pa tako trda, da so stene in izklesani grobovi do danes v celo dobrem stanju. Znotraj je več nadstropij edna pod drugo katakombo, toda celo suho ter dež in voda ne dohajata, čeravno so od 5 do 20 metrov globoke katakombe. Grobovi so tikoma eden drugega navpično in ne poprek v skalo (laporno zemljo) vdolbeni; mrljica so zavili v rjuhe, bogatejši mazili, ter grob zadelali s kamene ali marmornato ploščo ali pa z opoko zazidali ter z raznimi okraski, kakor vinsko trto, oljko, ribo, golobom, križem ali mučilnim orodjem okrasili; do sedaj se je našlo že nad 13.000 različnih napisov, ki so deloma v vatikani in različnih muzejih shranjeni.

Ker se kristjani prva stoletja niso smeli vedno očitno zbirati, so bile katakombe za nje in razvoj krščanstva zelo velikega pomena.

Razume se, da so s kopanjem in odstranjevanjem zemlje in kamenja mnogo trpeli in bili vedno v smrti nevarnosti; zemljo, oziroma kamenje so morali vse ven iznositi.

Menih, naš vodnik, nas je opominjal, naj pazimo na luč, da se kateremu obleka

ne užge in naj tik eden za drugim hodimo, kajti če bi kateri v drugi rov prišel, ne najde več izhoda in je živ pokopan.

Ko sem te grobove, razne stare napise, podobe, ki vse predstavljajo večno življenje po smrti, ogledoval, in se spomnil, koliko tisoč in tisoč svetnikov je na tem mestu hodilo in bilo pokopanih, me je zelo pretreslo, ker oni so za sv. vero radi trpeli in se dali rajši umoriti med najhujšimi mukami, kakor bi svojo vero zatajili. Mi pa smo za svojo dušo tako malomarni, in žalibog so že med nami Slovenci, ki vero ceneje prodajajo, kakor je Judež Jezusa prodal. Da pa si svojo vest udušijo, si naročajo grdo, pohujšljivo, nesramno pisan list, „giftno krot“. Najbolje bi storili, da bi vsakega, ki ta list naroča, prezirali in ž njim popolnoma nič ne občevali.

Ker so v katakombah v šestem stoletju in posebej leta 756 divji Langobardi vdrli in ropali, so papeži dali prenesti mnogo svetih trupel na varnejše kraje.

Čez katakombe so tudi prišli žalostni časi, ker par stolet nihče za nje vedel ni. V novjšem času je duhovnik Kossis vse katakombe natančno preiskal in važne spominke in napise zbral ter o njih izdal obširno in važno knjigo.

(Dalje prika.)

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Naši bratje na Koroškem še sicer tokrat niso zmagali, vendar v sled tega niso izgubili poguma. Prepričani so, da bodo prihodnjič gotovo zmagali. Ali ste tudi slovenski mladeniči na Koroškem pridno agitirali? Prav je tako! Kjer je vojska, tam so slovenski mladeniči bili še vedno na svojem mestu. Knjige družbe sv. Mohorja so se začele razpošiljati. Najprej jih dobi letos ljubljanska škofija, potem goriška, krška, tržaška in na petem mestu lavantinska. Toda kaj je to, v lavantinski in krški škofiji smo letos nazadovali? Ta madež moramo prihodnjič oprati. Mrzlo je, vedno deževno in po višjih gorah leži že sneg. Hitro je prišla zima k nam. Vendar upamo, da se še ne nastani za stalno, ampak je le prišla pogledat, kako se že kaj pripravljamo na njo, kadar pride z vsem svojim spremstvom, z ljubkimi snežinkami, z divjo burjo, s trdim ledom in hudim mrazom. Deželni zbor je začel včeraj dne 18. oktobra delovati. Slovenskih poslancev je sedaj samo devet v deželni zbornici, ker nam je velezaslužnega Žičkarja pobrala nemila smrt. Na političnem zborovanju v Kozjem so priporočali za Žičkarjevega naslednika v deželni zbor dr. Korošca, ki je slovenskim mladeničem dober znanec. Pri volitvi v okrajni zastop šentlénarski v Slov. goricah so v skupini veleposelstnikov zmagali Slovenci. S tem je slovenska večina v tem zastopu osigurana. Za izobraževalna in bralna društva pride sedaj čas tihga, mirnega dela med udi, ki se zopet lotijo kakkega učenja. Na delo, na delo!

Slovenski kmetje, pozor! Nekateri ptujski meščani so dali v nemške liste naznanilo, naj se vsaki vinotržec prej oglasi v Ptuj ter pri meščanih povpraša po vinu, in naj ne hodi najprej k kmetom, kakor to delajo nekateri vinski kupci. To je tako grda in podla agitacija proti našemu ubogemu vinogradniku v Halozah in Slovenskih goricah, da bi se je moral vsakdo sramovati. A nekdo se je ne sramuje, to so ptujski „kmečki prijatelji“!

Mnogi ljudje nimajo letos drugih dohodkov nego kar so jim prinesli vinogradi, in še to drobtinico jim skušajo sedaj odjesti takim grdim potom. Nihče jim ne bi zameril, če bi delali samo zase, a da agitirajo naravnost proti, to je grdo, to je grdo, to je nečloveško! Mi v imenu slovenske kmečke stvari slovesno ugovarjamo proti takemu ravnanju! Ptujskim nemškutarskim debeluharjem tega res ni bilo treba!

Kdo laže? Laž ima kratke noge! V zadnji številki mora „Štajerc“ prinesiti zopet dva popravka, v katerih se popravlja njegove prejšnje laži. V enem popravlja, kar je lagal o duhovnikih pri Veliki delji, v drugem, kar si je namislil o župniku bizeljskem. Na ta način kaže „Štajerc“ sam sebe celemu svetu kot lažnjivega „kljukca“. Čestitamo!

Dornava pri Ptuj. Fazani so naredili letos zopet velikansko škodo na naših kmetijskih poljih. Kako se naj branimo proti tem škodljivcem? Zgrabit ga ne moremo, streljati ga ne smemo, pri vsaki bilki pa ne more stati po en kmet, da bi fazane odganjal. „Štajerc“ seveda o tej nadlogi molči, ker je — kmetijski prijatelj! Verjamite kmetje, ki ne živite tako blizu Ptuja, kakor mi, da ga ni bolj hinavskega lista, kakor je ptujski listič. Pri nas se njegovi največji prijatelji že s studom obračajo proč od njega, ker za kmeta nič ne piše, ampak samo zmerja črez „farje“ in „farske podrepnike“. Slovenske poslance pa prosimo, naj se v loasko postavijo postavi, da bo smel vsakdo fazane streljati!

Nemškutarski sodniki — pravični? Dobro blago se samo hvali! Zato se nam zdi jako čudno, da je „Štajerc“ pričel na vse pretege dokazovati, da so nemškutarski sodniki Slovencem pravični. Gotovo nanič o tem dvomijo, sicer bi tako dokazovanje ne bilo potrebno.

Ptujski prijatelji kmetov. Boljših ljudi pač ni na svetu, kakor so ptujski meščani! Tako namreč piše „Štajerc“! Mi pa vprašamo: Koliko pa so že ptujski meščani pomagali kmetu? Koliko žemelj vam je Ornik že dal zastonj? Koliko žganja ste dobili že od Strašila, Huterja, Kajserja, brezplačno? Koliko knjig je daroval že Blanke kateremu izmed kmetov? Koliko fazanov vam je pustil postreljati že graščak Pongrac? Ni čudo, da tudi že mnogi „Štajerčijanci“ ne verjamejo več bajke o ptujskih kmečkih prijateljih!

Lagal sem in lagal bom. To je program ali načrt ptujkega „Štajerca“ in mesto hinavskega napisa na prvi strani: „Kmečki stan, srečen stan“, bi ta kmečki zapeljivec moral imeti zgorajnji napis. Vendar pa nam je enkrat priredil veliko zabave, ko smo tega lažnjivega kljukca v zadnji številki gledali, kako si je grizel svoj od obrekovanja že gmili jezik. Kar dva „popravka“ je moral prinesiti. Seveda to boli tako nežno in občutljivo „dušo“ giftne krote, zato pa se v popravku od Velike nedelje, kjer je moral skoraj vsak stavok preklicati, še končno hoče delati pravičnega, češ, zakaj pa nam laži ni dokazal ta in ta, zakaj pa ravno kaplan. O ti šema šemasta, če si lagal, da je kar smrdelo, potem je pač vseeno, kdo ti laž dokaže, kaj ne? Pa rekel si v svoji sveti jezi, da boš še dalje lagal. No, s tem nam nisi povedal pač čisto nič novega; saj se pijanec navadno tudi gre zopet v krčmo zdraviti, tat pa po poti iz ječe najrajši krade. In med takimi „muštri“ imaš ja ti,

lažnjivi ptujski ohrekljivec največ naročnikov, kaj ne? No seveda, vzgledi pa vlečejo.

Ptujčani proti slovenskemu jeziku. V mariborskem občinskem svetu so sklenili letos, da ne smejo biti na od hiš molečih tablah slovenski napisi, ampak samo nemški. S tem so pokazali mestni očetje mariborski svojo nestrpnost do vsega, kar je slovensko. Sedaj so tudi Ptujčani pokazali svojo mržnjo do slovenskega jezika in hočejo prepovedati v mestu slovenske napise. Zakaj pa izdajajo ravno tisti gospodje, ki hočejo prepovedati slovenske napise, „Štajerca“? Ali vidite, slovenski kmetje, kako ulogo igrajo ti gospodje? Na eni strani kažejo svoje strupeno sovražstvo do slovenskega jezika, na drugi strani pa se laskajo po „Štajercu“ kot veliki prijatelji slovenskega kmeta!

Slovenski trg Središče je sklenil uradovati le slovenski in sprejemati le slovenske dopise. Nemškim gospodom uradnikom pa je ta sklep zelo neprijeten, kajti oni ljubijo pač slovenski kruh, ne pa slovenskega jezika. Nemški listi pretakajo vsled sklepa Središčanov cele potoke solz in bruhajo srd in jezo iz sebe tako besno kakor ognjeniki. A vsi zavedni Slovenci se posmehujejo onemogli jezi nasprotnikov. Kaj pa nam morejo?

Družba sv. Mohorja. Naša družba sv. Mohorja je ostala letos nekako na isti visotini kakor lani. Šteje namreč vkup 83.572 udov, 1026 manj kakor lani, dočim smo bili lani napredovali za 8540 udov. Razmerje udov po posameznih škofijah, oziroma krajih nam kaže ta-le pregled: 1. Goriška nadškofija 9436 (— 157) udov, 2. krška škofija 6438 (— 33), 3. lavantinska škofija 25.682 (— 1277), 4. ljubljanska škofija 33.318 (+ 535), 5. tržaško-koprska škofija 4356 (— 259), 6. sekovska škofija 513 (— 44), 7. somboteljska škofija 244 (— 67), 8. zagrebška škofija 468 (— 15), 9. senjska in druge daln. škofije 291 (+ 89), 10. poreška 131 (+ 18), 11. djakovska 86 (+ 4), 12. bosniške škofije 204 (+ 11), videmska nadškofija 203 (— 8), 14. razni kraji 402 (— 125), 15. Amerikanci 1518 (+ 245), 16. Afrika in Azija 255 (+ 57) udov. Skupaj 83.572 (— 1026) udov. 501.432 Mohorjevih knjig bode letos romalo med Slovence. Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila 10.309.060 knjig, reci deset milijonov tristo-indevet tisoč ter šestdeset knjig, katere je družba samo kot letna darila udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta nanašajoča poznejša naročila, ponatisti itd. Dne 10. t. m. so začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in sicer jih bodo dobile različne škofije po naslednjem redu: 1. ljubljanska, 2. goriška, 3. krška, 4. tržaška, 5. lavantinska, 6. razni kraji, 7. Amerika in Afrika. Lepo ni, da sta letos ravno lavantinska in krška škofija nazadovali. Izbrisimo ta madež ter prihodnje leto pristopimo vsi zavedni Slovenci k dični družbi.

Mohorjani za družbo sv. Cirila in Metoda. V kratkem dobimo Mohorjeve knjige, Korošci prej, pozneje Štajerci. Kakor prejšnja leta, tudi letos ob sprejemu knjig poleg udnine za 1906 in poštne plačujemo par krajcarjev za podpore toliko potrebno družbo sv. Cirila in Metoda. Več tisoč goldinarjev tako lahko dobi družba. Zavedni Mohorjani, ne pozabite na družbo pri sprejemu knjig! Poverjeniki, opomnite povsod ude, naj vsak mal položi dar, domu na altar!

To je narodna zavest! Ko se je obhajal v Brnu nemški ljudski shod, razobesila je tudi hiša moravsko-šlezjske zavarovalnice nemške zastave. Kaj so storili Čehi? Do danes je naznanilo že 7000 Čehov zavarovalnici, da nočejo biti več pri njej zavarovani. Drugi Čehi še bodo sledili temu zgledu. Nemci sedaj prestrašeni gledajo, ko čujejo to vest! Na tak način se predrznost Nemcev pač najlažje kaznuje.

Nemški morileci. Dne 1. oktobra so Nemci iz vseh krajev prišli v glavnem mestu češke Moravske, v Brnu, skupaj ter so kričali, da se Čehom ne sme dati nobena višja šola v Brnu. Proti taki drznosti so Čehi seveda tudi ugovarjali. Prišlo je do nemirov! In v teh nemirih so Nemci umorili češkega delavca Pavlika! Nemška mesta pa sedaj v posebnih izjavah odobravajo nastop Nemcev v Brnu. To je grdo ravnanje!

* * *

Propadli smo, toda — častno! Pri dopolnilni državnozborni volitvi propadel je naš kandidat, g. Franc Grafenauer, s tako majhno razliko glasov, da se mora nasproti kandidat v resnici sramovati svoje malenkostne večine. 84 glasov pri tako velikanski udeležbi pač ni nikaka sijajna zmaga. To čutijo tudi naši nasprotniki sami, kajti vzlic svoji zmagi ni nikakega hrupnega veselja, nikakega pravega navdušenja, temveč edinole klavirno povdarjanje: zmagali smo, pa komaj! Udeležba pri volitvah je bila res velikanska — 4424 glasov. Grafenauer je dobil 2169 glasov, Seifritz pa 2253; dva glasa sta bila razbita. Dasi ravno nimamo natančnih podatkov o celih volitvah, vendar lahko rečemo, da je volilo do 85 odstotkov volilcev, rajši več, ko manj. Nekateri naše občine so se naravnost odlikovale z ogromno udeležbo. Tako je n. pr. v bistriški občini (Šmihel pri Pliberku) 164 volilcev; udeležilo se jih je volitev 150, izmed katerih je bilo 147 naših in samo 3 Seifritzovi. Blato pri Pliberku se je ravnotako izkazalo: 102 nasproti 2. Libuče: 81 nasproti 28. Prevalje: 103 nasproti 36. Libeliče: 73 nasproti 10. Sploh moramo reči, da se je celi pliberški sodni okraj izkazal kar najboljšo: 653 naših in le 233 nasprotnih glasov. Velikovški okraj ni sicer volil tako dobro, ali reči moramo, da se je tudi tu storila vsa dolžnost na naši strani. Napredovali smo n. pr. že samo na Rudi za celih 60 glasov. Nekateri občine, katere so bile dosedaj nemajhne nemčurske trdnjave, so izkazale lepo število slovenskih glasov. V dobrlovaškem okraju je seveda stala stvar slabo za nas, ker je Seifritz v tem okraju, če ne ravno priljubljen, pač pa poznan in vpliven s svojimi sam Bog ve kolikimi obrti in tovarnami. Naravnost nezaupnica za nasprotnega kandidata pa je, da je dobil v svoji lastni občini, kjer je župan, v Žitari vesi samo 11 glasov večine (Seifritz 46, Grafenauer 35). Izkazali pa sta se občini Škocijan (60—9) in Rekarja ves (Grafenauer 46 glasov večine). Dobrlavas je žalibog pokazala, da imajo še vedno vpliv zadnje občinske volitve, pri katerih so zmagali nasprotniki. Slovenskih glasov je bilo 71, nemčurskih 78. Tu smo nazadovali za dobrih 30 glasov. Jezersko nam je dalo štiri glase manj, kakor prej. Bela pa je nazadovala za celih 35 glasov. V celovškem sodnem okraju je naša stvar zelo na slabih nogah, kajti tu se vedno bolj in bolj kaže vpliv mesta. Vzlic temu pa so ravno nekatere občine, kakor Kotmaraves in Hodiše,

vendar pokazale vsaj po nekoliko napredka, dočim so druge odločile naš propad, kakor Medgorje. To bi bil nekaj kratek pregled slovenskega dela volilnega okraja. V nemškem delu volilnega okraja, ki tvori dve tretjini celovškega in celi trški sodni okraj, je seveda stvar drugačna. Je pač težka stvar Nemcem voliti Slovence. Grafenauer je pač dobil kakih 230 nemških glasov, bilo bi jih lahko več. Ako bi bila nemška krščanska stranka postavila vse trdne svoje volilce na volišče, bi bil zmagal Grafenauer. Splošno pa lahko rečemo, da smo pri teh volitvah toliko napredovali, da smemo biti vzlic, da smo sedaj propadli, zadovoljni s tem, kar smo dosegli. V pliberskem okraju smo napredovali za 200 (dvesto) glasov, v velikovškem pa za kakih 100, kar je gotovo lep napredek. In ravno ta dva okraja, posebno pa pliberski, sta naša nada za bodočnost, kajti kar je tu našega, je in ostane naše. — Celovski okraj je tako zelo politično korumpiran, da se ne dá dosti več napraviti. Seveda pa moramo povdarjati, da se pač na ono, kar je našega, smemo pošteno zanesti. Ako hočemo natančnejše pogledati, kje, v kateri občini je bil vzrok našega propada, sta to pač občini Medgorje v celovškem okraju in Bela v kapelskem. Ako bi bili ti dve občini tako volili kakor pri zadnji deželnozborski volitvi, bi bila zmaga naša, posebno, ako bi bila še Dobrlavica tako volila, kakor prej. Pa nič ne del! Sedanja nemško nacionalna zmaga nam ni in ne bo vzela poguma. To so bile prve direktne in tajne državnozborske volitve na Koroškem in to nam bodo najboljša šola za bodočnost. Sedaj vsaj vemo, pri čem smo, kje nam je treba zastaviti vse sile, da v prihodnje zmagamo. Ako je sedaj vse, kar so mogli postaviti na noge, delalo za nemške nacionalce, ako je celo slavna c. kr. vlada po svojem zastopniku, c. kr. okrajnem glavarju velikovškem delala za nemške nacionalce, ako so uradniki po uradnih urah agitirali za Seifrica, ako so se porabila vsa najnesramejša sredstva v dosegu nemško nacionalnega namena, pa so vzlic temu dosegli tako sramotno majhno večino, komaj petdesetino vseh oddanih glasov, potem se nam pač ni treba bati, da ne bi zmagali pri prihodnji splošni volitvi. Sedaj smo storili svojo dolžnost in nihče nam ne more predbacivati, da je nismo, a storili jo bomo tudi v prihodnje, kajti sedaj vemo, kje nam je treba zastaviti vse svoje sile. To je bila poizkušnja, pravo delo pride šele prihodnje leto. Vsi vztrajno delajmo naprej. Slovenski Gorotan s sedanjo Seifrizovo zmago še ni in ne bode izgubljen. Zato pa pravimo: Na delo takoj, kajti železo se v ognju kuje, in tudi koroško nemštvo se bo v slovenskem ognju skovalo!

Iz Velikovec. Volitve so toraj končane in spet se sosedji bolj prijazno gledajo in razumejo, kakor prej. Zafiric je zmagal, Grafenauer propal. Ali morda tudi v našem okraju? Nikakor ne! Številke pri volitvi oddanih glasov nam kažejo, da se je naš sodnijski okraj od zadnje deželnozborske volitve l. 1902 veliko poboljšal. Izvzemši v Tinjah smo napredovali povsod. Veliko je naša stvar napredovala na Rudi, v Grebinju, St. Petru na Djekšah in liberalni „festngi“ v Važenbergu. Četudi je zmagal Zafiric, vendar nasprotniki trde: Ako pojde tako naprej, smo mi prihodnji izgubljeni. Nikdar pri deželnozborski volitvi pri nas ne zmaga Tempohar, ampak naš

kandidat. Če tudi so nasprotniki tokrat zmagali, se vendar ne veselijo, ker čedalje bolj spoznavajo, da kmetje Velikovčanov ne marajo.

Ovbre pri Velikovec. Ej, so pravili pred volitvami naši nemškutarji s sekretarjem vred: V terek pri volitvi pa smomi na konju. Ne boš Jaka, so rekli našinci in prišli so res v lepem številu. Pa še več bi jih lahko bilo. Slava vrlim možem iz Hudega kraja, St. Štefana in Ovber, ki se niso ustrašili nasprotnikov. Vse polno je bilo pri nas agitatorjev za Zafirica, veliko tudi iz Velikovec. A trdni kot skala so bili naši možje. Ko je nek Velikovčan vprašal kmeta iz Hudega kraja: Koga pa imate v napisanega, se mu je odrezal možato: Povohaj. Drugi je spet dejal: Jaz bom volil svojo „ta staro.“ Zavihal je liberalce svoj nos in pustil možaka pri pokoju. Kljub temu, da se je vršila volitev v Ovbrah, vendar Zafiric pri nas ni dobil večine.

Iz Glinj v Rožni dolini. Bodi nam, dragi „Naš Dom“, tudi pri nas Glinjčanih priskrbeno pozdravljen. Precej časnikov imamo pri nas; nekteri so dobri, drugi spet ne. Dobro in poštene časnike in knjige pa hočemo brati in tudi mi dobrovoljno Tebi odpramo naše hiše in Te sprejememo kot dobrega blagega gosta.

Iz važenberške občine. No, kako pa ste kaj volili pri Vas, nas vprašate morda dragi bralci „Našega doma.“ Smemo biti popolnoma zadovoljni. Prav dobro je šlo. Propadli smo sicer, a ne za toliko glasov, kakor zadnjič pri deželnozborski volitvi. Tedaj so imeli pri nas liberalci 53 glasov večine, tokrat pa samo 12, in še te bi ne imeli, ako bi ne goljufali z listeki na vse mogoče načine. Prišli so Velikovčani z zvijačami, lovili volilce in jih pregovarjali. Nekaj so jih žalibog pridobili na svoje limance. Ako bi ne bilo znanega možakarja s „šnopsflascho“, ako bi ne prišli Malo Šent Vidčani, ki so navezani na šulferajn, in če ne bi agitirali tako grozno tudi nekteri drugi znanci iz prejšnjih časov, Grafenauer bi imel pri nas večino. Nasprotniki so se čudno bali, da Vajsenberg ne postane „Švarcen“berg. Njihov strah je bil tokrat še prazen; morda pa se uresniči prihodnjokrat. Tem večja čast pa našim vrlim možem in volilcem, ki so ostali trdni in se niso dali premotiti. Nič ne de. Kakor po drugih krajih, tako tudi pri nas prihajajo ljudje počasi do spoznanja, da nemškutarji liberalni fortšrit prinaša le nesrečo in pogubo. To vidimo tudi pri naših kmetih samih. Judež je izdal Kristusa za 30 srebrnikov, pa tisti denarji mu niso prinesli sreče, šel je in se obesil. Naši liberalci se obesit sicer ne bodo šli, a vendar jim njihovi judežovi Südmärkinci groši, šnops, frajbir in cigare bogastva prinesli ne bodo, temveč jim počasi zapeli žalostno pesem na znanem bobnu. Me razumete, kaj ne?

Sveče v Rožu. Dne 8. t. m. so č. g. Janez Ogris, dekan iz Kaple, ob navzočnosti domačega in šentjanškega gospoda in obilnega ljudstva blagoslovili novo pokopališče, katero je bilo k staremu pridelano. Imeli so jako ganljiv govor. Hvala jim! — Tukaj traja že tri mesece bolezen legar. Malone v vsaki hiši je eden in po več bolnikov, v obmejnih vaseh zbole bolj posamezne osebe. Ta bolezen je jako nadležna, bolnik močno oslabi in shujša. Zdravniška komisija je spoznala za vzrok slabo pitno vodo. — Na Mačah je dne 8. t. m. kmet p. d. Brie otvoril gostilno. Ta gostilna je

že deseta v naši občini, zraven teh pa se še na mnogih krajih prodaja žganje. Ljudje pa tožijo čez slabe čase! Kako tudi ne, saj alkohol uničuje družinsko blagostanje. — Delo na železnični progi se bliža h koncu, tračnice so malone že položene povsod. Ako napravijo še most čez Dravo in Bistrico, se že lahko peljemo Celovec pogledat. V Trst se pa še ne bomo tako hitro peljali, ker se je, kakor časopisje poroča, v predoru skozi karavanke obok usedati začel, da ga bodo morali podreti in na novo sezidati.

V Črnečah je umrla dne 14. t. m. mati g. župnika Zeichna. Že dalje časa je bolehal. Šla je tudi zdravja iskat v Gradec, a zaman. Bila je obče priljubljena blaga žena. N. p. v m.

V Libeličah imajo že nekaj časa električno luč po hišah napeljeno. — „Bauernbund“ je hotel zborovati dne 8. t. m. v Libeličah, toda gostilničarji niso dali prostora na razpolago. Tempohar je prišel, pa zastoj. Lemiž pa, ki ima kosmato vest radi vinskega davka, je dobil pismo, kakršno zasluži.

Kotlje. G. Metarnik, p. d. Šrotnekar je volil Seifrica, akoravno on nima pravice sedaj voliti, ker je veleposestnik. Slučajno se tudi neki drugi piše Metarnik, poverilnic in glasovnico pa je dobil po zmoti Metarnik-Šrotnekar. To je nepostavno! — V Kotljah so se naši kmetje pri volitvah dobro držali. Seifric je dobil komaj 4 glase, Grafenauer pa 39. Slava takim kmetom!

V Guštanju so govorili, da je dobil Grafenauer v svojem okraju samo 4 glase. Takih političnih nevednežev, ki s takimi stvarmi slepijo Slovence, najdete samo v Guštanju. Ti še ne vejo, da okraj, kjer je g. Grafenauer doma, sedaj sploh volil ni, ampak samo okraji Celovec-Trg-Velikovec-Dobrlava-Pliberk-Železna Kaplja. — Tukaj bodo od zdaj naprej „guštanski farfiči“ boljši kup, ker bo jih uradnikom na fužinah, učitelju Stotterju in dr. Skazi, ki so se trudili za Seifrica, pošiljal Seifric cele vagone.

Duhovske novice. Župnijski izpit so napravili gg.: Ivan Arnuš, kaplan v Podlublju, Franc Božič, prov. na Jaborskem, Gust. Brugger, prov. na Vajzah, Jož. Dobrovec, kanonik v Velikovec, Jan. Dragasnik, prov. v Apačah, Fel. Fiebigler, prov. v Hohenpressenu, Bolt. Gusger, prov. v Kaningu, Jan. Hojnik, kaplan v Črni, F. Lavrinc, kaplan v Prevaljah, J. Maier, kaplan v Celovec, Mat. Perč, kanonik v Velikovec, Mat. Trepal, kaplan na Rudi. — Letos je v celovškem bogoslovju 48 bogoslovcev in sicer jih je na novo vstopilo 16. Posebno razveseljivo je lepo število Slovencev, ki jih je 21 med 48, to je 43-75 %; opomniti se mora, da je k temu številu veliko pripomogla množica slovenskih prvotnikov, katerih štejemo 8 med 16 novinci. Dal bi naj Bog, da bi srečno dosegli svoj cilj in da bi enkrat delovali v vinogradu Gospodovem med slovenskim narodom. — Nevarno je obolel č. g. A. Jelenec, kaplan v Svečah, kjer razsaja legar (tifus). Ko je šel č. g. kaplan nekega bolnika spovedat, nalezel je sam to bolezen in leži zdaj v bolnišnici usmiljenih bratov v Šentvidu na Glini. Za Memento se prosí.

Svila. Koliko žensk* nosi dandanes svilnate robce, krila in obleko, katero ni naprela sviloprejk, ampak jo je kemik umetno priredil. A ta umetna svila je tako

lepa, da je spozna le celo vajeni kemik od prave. Umetna svila je tako podobna po zunanjem in noši pravi, da nevedši še misliti ne more na umetno napravljeno blago. Pa še več. Umetna svila, katero nikdar ni napredla sviloprejka, se mnogo lepše sveti in prekosi daleč po mikavnosti in gibčnosti naravno svilo. Najboljša in najlepša naravna svila se more le približno tako svetiti, kakor umetno narejena, mikavnost in gibčnost pa je do trikrat večja od prave. No, pri tem je najlepša umetna svila jedva tako draga, kakor najslabjša naravna. — Pri Slovencih menda tega celo nič ne opazimo, ker se vedno po svetu naglašuje: „Svoji k svojim“, malokdaj pa obratno: „Svoji za svoje“, čemu bi se dalo dokaj tehtnih dokazov navesti. — Te prednosti narejene svile so ji pot v kupčijo odprle na stečaj. Marsikatera svilnata janjka in šamet se tako svetli, in se da tako lepo nositi, da ga vse občuduje, in vendar te svile ni napredla gosenica sviloprejka, ampak napravil jo je kemik iz navadne smreke in bojke. In kako nerodno se nam to zdi, ravno tako resnično pa je. Pripravi se tako-le: Rastlina obstoji večidel iz cevne snovi, celuloze, ki se po žvepleni in solitrovi kislini spremeni v nitrocelulozo. Ta snov se lahko užge, in navadno rada eksplozivira ali razpoči; v trgovini je znana kot strelna pavola, ki se od navadne pavole po zunanjem nič ne razločuje. Ta strelna pavola se, ker tako rada poči, rabi pri granatah, torpedih in minah. Strelna pavola ni druga, kakor celuloza ali cевна snov, v kemični zvezi z enim, ali z dvema, ali s tremi deli solitrove kisline (nitrovo kisline) zato mononitro (enonitro) — dinonitro (dvenitro) — trimonitro (trinitro) — celuloze itd. Tukaj pride v poštev dinitro celuloze. Ako se to stopi v etru ali hlipu in alkoholu, se dobi kolodim. Za umetno svilo pa se monitro celuloze stopi v metilalkoholu, ki je podoben našemu špiritu. Potem se stopi kopalkova smola v hlipu in lanenevem olju, kislinov natron pa v vodi. To troje skupaj se vlije v posodo, ki ima jako tenke luknjice. Na močnem prepihu se ti tenki žarki na mah posušijo, in postanejo raztenljive — vlačne — niti, ki se operejo v ogljikov kislem in fosforov kislem amonjaku, in pred nami leži snežnobela svila. Specif. tehta 1.49, je torej mnogo težja od prave svile.

Nova srca za stara. To je najnovejša novost ameriških zdravnikov. Guthrie in Carell, vsenčlilčna zdravnik v Čikagi, sta napravila namreč poskus, stara, obrabljena srca nadomestiti z novimi. Poskus se je posrečil le deloma, vendar upata zdravnika, da pride čas, ko bo mogoče izživljeno, onemoglo človeško srce nadomestiti z mladima, krepkim srcem žive opice. Na ta način, pravita zdravnika, je zagotovljena prihodnost človeškemu življenju, posebno pa še takrat, kadar bo mogoče tudi druge dele telesa kot pljuča, jetra, obisti, roke, noge in celo glavo nadomestiti z raznimi telesnimi deli kake živali. Upati smemo torej, da bodo imeli Američani v kratkem kozje noge, opičje roke, pasjo glavo, prašičevo srce, tigrova pljuča, levova jetra in — oslovsko pamet!

Prazna vera. Da ne zmanjka „hempežev“, dokazuje slučaj, ki ga sporoča „Pester Lloyd“ iz Nagy-Jecsa in za čegar resničnost se jamči: Soproga spoštovanega ekonomista, lastnika polja poldruga cesije, je vedela svojega moža prerogovati, da je

privolil, iskati srečo za-se in za svojo družino s pomočjo v „takih zadevah“ izurjenih ciganov, katere vse prekaša neka ciganka iz Nagy-Kamlos. Ciganka je brž privolila, samo da se zakonska morata pokoriti vsemu, kar bo jima naročila. Ženo je posebno to močno razveselilo, da ji je ciganka zagotovila to „srečo“, da bosta „prevžitarja“ kmalu umrla. Da bi se to doseglo, morala sta se zakonska peljati s ciganko na križopotje, ki ga tvorita cesta iz Nagy-Jecsa v Zombolya in Csataad-Kecsajská cesta. Tu bi morala čakati ter v rokah držati 1000 kron zavezanah v robeč. Ko bi začuli prvi glas zvona, naj bi to svoto izročila onemu, ki bi po njej segal. Ko bi drugikrat zvon udaril, naj bi izročila dvanajst drevenk pšenice; pri tretjem udarcu bi pa se mogla naglo obrniti in domu odpeljati. Tako se je tudi zgodilo. Ciganka, ki se je peljala na vozu, je blizu križopotja prižgala v znamenje svetilko in delala razni „hokus-pokus“, dokler na bližajem griču ni odgovorila druga luč in se prikazala oseba, ki je delala prav ista znamenja. Skrit cigan je dal znamenje z zvonom, drugi je sprejel denar, dvanajstero cigančkov kot škrtaljev je pa skakalo okoli voza, začelo griziti pšenico in jo odneslo. Dvakrat že so napravili to komedijo. Razumtega je žena dala ciganki nekoč 5600 kron, drugokrat 400 kron in pozneje enkrat še zopet večjo svoto, da bi ji „napravila srečo“. Tako je ciganka izvalila skoro že 12.000 K, dasi žena ni bila neuka, ampak precej šolana. Ciganka bi še dalje delala, da njene goljufije ni ovadil iz zavisti nek drug cigan iz Geyertyamose. Zdaj se le se je zjasnilo ženi; naznanila je stvar žandarjem, da bi vsaj nekaj dobila nazaj. A cela ciganska tolpa se je pravočasno raztepla na vse kraje. — Hujši slučaj je bil drugi: Neka kmetica je s pomočjo iste ciganke hotela dobiti drugega moža ter ji je dala v ta namen 140 kron. Mož je pa to zvedel in ženo pošteno naklestil. Tako debelo vraštvo je izdalo; žena si ne želi več drugega moža.

Zavidanja vredni uredniki. Biti urednik časopisa, to je kajpak izreden užitek. Ako ima list mnogo inseratov, pravijo naročniki, da je malo čitan, ako pa ima malo inseratov, pa zopet govore, da list ni priljubljen, da toraj ni nič vreden. Ako je urednika čisto videti na ulici, pravijo, da je postopač, ako pa ni neprestano vsemu svetu pred očmi, marveč dela pridno doma v svoji sobi, govore ljudje, da ni za nobeno rabo, ker bi sicer hodil med ljudi, da bi izvedel kake novice. Ako zamolči kak mučni dogodek, se govori o njem, da je bojazljivec, ako pa spregovori o dogodku, pa pravijo, to je urednik, ki ima največje veselje s škandali. Ako zamolči urednik iz sočutja ali vsled prošnje ime kakega grešnika, kriči vsa ulica: aha, podkupili so ga. Ako pa priobči celo krivčevo ime, pravijo, da je surovež. Ako priobčuje vesti in poročila o ljudeh, s katerimi se srečava, dnevne dogodke in vesti izpred sodišča, potem urednika takoj obsodijo, da je podla klepetulja, ki brodi v blatu človeške družbe; ako pa piše bolj za širše občinstvo, pa to čitateljev ne zanima. Ako smelo odkriva in biča propalost, nepravilnost in nasilstvo, je revolver-žurnalista in če pride radi te borbe za dobro in pravično stvar pred sodišče, se mu krohotajo ljudje in kriče: prav se mu godi, zakaj pa je tako pisal! Ako se pa pe bridkih izkustvah premisli in neče

več jemati kostanja iz žrjavice za druge, je navaden pisar, ki nima zmisla za kaj višjega, za ideale. Ako pa črta v rokopisu, ne razume ničesar in si nakopava sovraštvo; če pa ničesar ne črta, takisto ne razume ničesar, sicer bi ne dovolil pisati vsega, karkoli kdo hoče. Ako posname kaj po drugih listih, pravijo: s škarjami si pomaga, najraje bi ničesar ne delal. Ako citira svoj vir, govore: aha, zavarovati se hoče, ako ga pa ne navaja, kriče: To je ukradel pri drugih! — In vpricho tega naj še kdo dvomi, da nima urednik najkрасnejšega življenja pod božjim solncem!

Z manevrov. Pruski 51. topničarski polk je pri letošnjih velikih vajah imel nalogo, zgrabiti nasprotnika pri Naudorfu. Ker pa je bil svet grmičast, nista se sovražnika videla. 51. polk je vsled tega le streljal v smer, od koder je prihajalo grmenje sovražnikovih topov. Hipoma se pojavi pred polkovnikom brigadir ter ga vpraša: „Na kaj strelja polk, gospod polkovnik?“ — „Na topništvo pri Naudorfu“ je bil odgovor. — Brigadir: „Ali pa sploh vidite sovražnika?“ je vprašal nemilostno general. — Polkovnik: „Ne, gospod general.“ — Brigadir: „Ali nimate za to nikakih pripomočkov?“ — Polkovnik se je začel ozirati ter zapazi skupino topolov. Veselo vzklikne: „Topole, gospod general.“ — „No, tedaj opazovalce na dravje!“ je zaklical general. Topoli pa so bili visoki in gladki, in po daljšem iskanju se je dobil vrl topničar, ki je znal izvrstno plezati. Ko je po hudem naporu splezal na vrh, zaklical mu je general: „Kaj opazite o sovražniku?“ — „Nič, gospod general.“ — „Zakaj ne?“ vprije razkačeno general. — „Kratkoviden sem, gospod general.“

Naš pismonoša.

Napisal Janko Bratina.

Pisal sem že o tem in onem, ki nosi križe svojega življenja tu gori med nami, a ravno pismonoša še ni dobil zasluženega mesta. In vendar je tudi on — in sicer skoro najbolj — vreden, da zvedo tudi naši sosedje o njem, kajti on je možakar, ki razveseli marsikoga na vasi.

Postave je naš pismonoša, ali po domače Pislč, precej visoke in naglih nog. V roki ima vedno palico, preko rame torbo za pisma, na hrbtu pa vrečo za druge potrebne stvari. Po letu ima na glavi širok slamnih, s katerim dela vedno senco pri mizi, kakor je dejal krčmar Zavetnik. No, Pislč ne dene tega klobuka z glave za ves svet, kajti potem se on ne čuti več tako v svojem dostojanstvu. Oženjen je tudi in dva dni v tednu mora njegova boljša polovica v trg po pošto, druge štiri gre sam. Nedelja je prosta, a vendar ima ta dan Pislč še več dela kot drugače. Zjutraj pred mašo deli liste in pisma, pogovori se tu pa tam s kakim možakom. Včasih prinese tudi kako kronico, kar je posebno tistemu prav, ki jo dobi. Po maši ima naš pismonoša še drugi „dinst“, kakor pravi, on je tudi občinski birič.

Ponosno se vstopi pred cerkvijo na skalo in pogleda po ljudeh. Če vidi že dovolj moških glav znaj, je dobro, če ne počaka, kajti na ženske on ne da nič. Otroci stopijo čisto predenj, možaki se postavijo blizu njega in tedaj on razgrne listine in zagrmí: „Posluh!“

1. Se vam na znanje daje, de... in sedaj pride cel dekret od e. kr. glavarstva;

2. Se vam na znanje daje, de ... sledi poročilo županstva;

3. Se vam na znanje daje, de ... pa ne vstrašite se, ker to je hudo, pristavi hitro Pislč, ter našteje potem čas, do katerega je treba plačati te ali one davke.

— Sedaj pa z Bogom! In pismonoša zleze veselih lic zopet med občinstvo. Po strani je videl tam Hribarjevo Pepco, za katero ima pismo v torbi. Pa hitro se to mero zgodi, pismo smuk ven in smuk v žep — pa Bog te čuvaj; živ krst več ne bo vedel, da je Pepca kedaj dobila kako pismo, če bi sama tega ne povedala. Dva novca dobi pismonoša za to. Ni dosti, a on je vendar zadovoljen. Če bi bilo več, bi bilo seveda boljše, a — —?

Tam ob zidu stoji mojster Juri, tisti, ki je s hudičem stavil, kakor bom to že enkrat povedal. Tja stopi Pislč in mu da list iz torbe.

— No, pa popoldan?

— Bomo videli, a moram še po občini.

— Pa z Bogom!

— Z Bogom!

Ženske so že odšle, možaki tudi začno odhajati proti domu. Pismonoša zapre torbo, sedaj ni nič več; kar je oddal je oddal, drugo bo treba nesti po vasi.

Moško jo maha od hiše do hiše. Tu ga vidimo najbolj v svoji stvari, tu je on to, kar bi ne bil nikdo drugi. Pisma ima že napravljena lepo po vrsti, take da mu ni treba nič iskati.

Pa gre mimo prve hiše. Sin je tam na Nemškem, mati je doma in vsak dan čaka pisma. Le malokedaj pride. Rad bi ga Pislč dal stari ženi, ker ve, da bo vesela, a danes ga tudi ni.

— Je kej, pravi starica.

— Neč, dans neč!

In gre dalje.

Ko pride proti drugi hiši, že sega v torbo in pismo z rdečo rožo pride na dan. Na hišnih oknih je vse polno rož in rdečelično dekle sedi na oknu. Opazilo je že pismonoša in še bolj zardelo. Vedela je, da bo danes pismo od njega. Prav natančno je vse to preračunila, kajti on je bil vselej reden, kadar ji piše.

— No, Rozinčka, danes pa je, danes in stegnil je roko gori med rože. Hitro je dekle pograbilo za pismo in ga skrilo. Petka je bila plačilo.

Tiho je odšel Pislč dalje, kajti take stvari treba molčati. On to dobro ve; še tako kmalu zve cela vas, da ta ali ta piše tej in tej. Eh, koliko takih stvari je on že nanesel! Marsikatera punca na vasi ga pričakuje bolj kot velikonočnih potic in mnogo fantov je on že osrečil s takimi rožnatimi pismi. Le Županovi Meti noče prinesiti nič, kar mu ona seveda zameri. Tako gre on dalje, počasi razdeli vse, le poziv za davke, katerega mora nesti stricu Gašperju, ima še v torbi. Prav nerodno je to in najraje bi tega ne storil. Toda „dinst“ je „dinst“ in tudi to je treba. Raje bi nesel trideset zaljubljenih pisem kot pa enkrat za davke; in še revež je stric Gašper, pa naj plača davke. Prej je prinesel veselje v hišo, sedaj bo žalost, a kaj se hoče! S težkim srcem je rešil tudi to in potem odšel proti domu. Po potu ga spiše še kozarček, saj ga je poštemo zaslužil. Drugi dan pa spet na pošto v trg in tako dalje. Jeden dan je podoben dragemu, vsak ima svoje veselje in svoje težave: enkrat rožnato pismo drugič pa vraga za davke.

Cerkev Matere Milosti v Mariboru.

Naša dolžnost nas veže, da spet nekaj omenimo o naši Marijini Cerkvi v Mariboru. Kar smo zaupali, smo dosegli: Za imamo v cerkvi nov altar in prestol za čudodelno podobno Matere Milosti, ki se nam zelo dopadeta. Ker je vsa stavba bila že v začetku sv. Antonu Pad. in sv. Filomeni v posebno varstvo izročena, sta oba čudodelna svetnika dobila v novi cerkvi vsak svoj altar — vendar še tema manjka lepih nastavkov. Te nastavke hočemo kakor hitro mogoče poskrbeti. Enako mislimo na nov sv. križev pot, če nas naši družniki s svojimi prispevki ne zapustijo. Ker naša družba šteje blizu 66.000 udov, bilo bi nam veliko pomagano, če bi družniki vsaj še enkrat v življenju svojo dolžnost storili. Čim zvestejši so v svojih milodarjih, tem hitreje

bomo napredovali v kinčanju cerkve Matere Milosti. Nove družnike še vedno radi sprejemamo.

Francišanski samostan v Mariboru,
dne 21. avg. 1905.

P. Kalist Herie,
gvardijan in župni upravitelj.

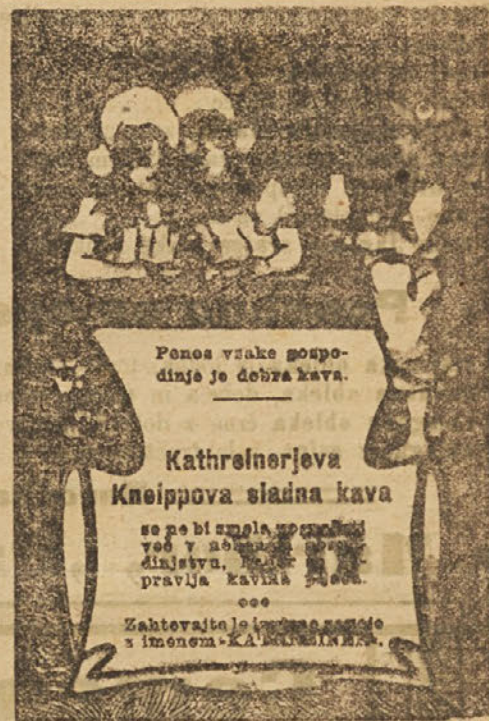
Svoji k svojim!

Slovenec, podpirajte samo obrti
in gostilne somišljenikov, narod-
njakov! — Ogibajte se trgovin
nemškutarjev in naprejbedakov!

Popolno prepričanje, da imajo lekarnarja Thierryja kapljice in Centifolio mazilo

pri vseh notranjih boleznih, influenci, katarju, krčih in vnetjih vsake vrste, oslabeleosti, slabem prebavljanju, ranah, telesnih poškodbah itd. najbolj uspešno sredstvo, vam lahko napravi, da naročite kapljice, ali na željo samo poštne prosto kufijo, v kateri je na tisoče originalnih zahvalnih pisem. 12 malih ali 6 podvojenih steklenic 5 K; 60 malih ali 30 podvojenih steklenic 15 K. — Dva lončka centifolijomazila 3 K 60 v s poštino in zabojem. Prosim naslovite: „Lekarna A. Thierry-a v Pregradi pri Bogaton“. Ponarejalci in še enkratni prodajalci se sodnijsko zasledujejo. 1—6 18

Pozor! Čitaj! Bolnemu zdravjel

Pozor! Čitaj! Slabemu — moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijetnejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

60 stekleničo (5 ducatov) 18 K. — Manj kot 12 stekleniče se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi v vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bočenju, kataru in odstranjuje goste slize ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 20 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj kot dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom: 17 7—26

P. Jurišic, lekarnar v Pakracu 101, Slavonija.

Čitaj! — Narodni — Nobe Ti žali

* Najcenejša prodajalna *

„Pri zvezdi“, Maribor, Gosposka ulica 11

nasproti Martincu.

Ta že 58 let obstoječa trgovina modnega, suknenega, konfekcijskega in manufakturnega blaga

„pri zvezdi“, lastnik Ant. J. Strohmayr, Maribor, gosposka ulica št. 11

se je s 1. septembrom t. l. čisto na novo preosnovala in ima že v zalogi novo blago za zimo, ki se bo prodajalo po nizkih cenah, kakor je spodaj navedeno.

Goldinarska veljava.

Sukno za obleke v vseh barvah	1 meter	1.20—1.90
Pristen kranjski loden za obleke, kariran	1 "	2.35
" tirolski loden za obleke, gladek	1 "	1.20—2.20
Pristno kamgarn sukno za obleke, črn, moder	1 "	2.40
Zimski oei za hlače	1 "	0.75
Zimski loden v vseh barvah za ženske obleke dvojne širokosti	1 "	0.32—0.40
Zimske volmeno sukno sivo za ženske obleke	1 "	0.24
Barhent	1 "	0.17—0.28
Gradl za matrace	1 "	0.48—0.60
Močno platno za srajce	1 "	0.15
Pristno domestik platno, zelo mehko	1 "	0.23
Atlas gradl, rižast, rožast 120 cm širok	1 "	0.48—0.55
Črn atlas za predpasnike 140 cm širok	1 "	0.60—0.80
Rjuhe (kompletne) velike	1 kom.	0.80
Zimske Jägrove srajce vsake velikosti	1 "	0.55—0.80

Goldinarska veljava.

Zimske hlače za ženske	1 kom.	0.70
Zimske srajce za ženske	1 "	0.65
Zimske nogavice, črne, rudeče, gladke	1 par	0.20
Zimske rokavice	1 "	0.24
Ženske srajce iz vojaškega platna	1 kom.	0.58
Odeja za dve osebi, z lepo volno	1 "	2.50
Koce za konje	1 "	1.—
Moške gate iz modrega barhenta	1 "	0.45
Obrisalke	1 "	0.18
Svileni roboi	1 "	0.85
Volneni šali	1 "	0.70
Spodnje krilo iz flanel-barhenta	1 "	0.75
Spodnje krilo in hlače iz barhenta	1 "	1.30
Dvojne atlas odeje, rudeče, svetlomode z zelo fino volno	1 "	3.90
Slamjaki iz cvilha, dvojne širokosti	1 "	0.90

Posebno se opozarja na veliko zalogo moških oblek.

1 štajerska obleka iz lodna, toplo vatirana samo	gld. 12.—	1 havelok z ovratnikom samo	gld. 8.—
1 suknena obleka, debela in močna samo	" 9.50	1 suknene hlače za moške	" 2.10—2.30
1 kamgarn obleka črna z dobrim podšivom samo	" 13.50	1 eiegaste hlače za moške	" 1.30—1.50
1 oblega iz eiega, zelo trpežna, samo	" 7.50		

===== Naročila po pošti se izvedejo točno in hitro. =====

* Maribor, „Pri zvezdi“, Gosposka ulica 11. *

Cement najboljših vrst, kakor tudi smodnik

prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah
13 1-10 trgovina

pri Smolniku v Prevaljah.

Okrajna hranilnica v Kozjem

obrestuje hranilne vloge po 4 K 25 v od 100 K in daje posojila
na zemljišča proti 5% obrestovanju.

22

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

3-3

Bolete

za stojino na živinskih sejmi
s tekočimi številkami nareja na
zahtevanje točno in po ceni
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vinogradniki pozor!

Naznanjam, da bom imel v jeseni in
prihodujo pomlad veliko množino

===== ameriških trt =====

na prodaj. Prodaja se samo I. vrsta.

1. Cepljenje od sort: Laški rizlic (Wälschriesling), Traminec, Sylvanec, Burgundec beli in Šipon, vcepljene na Rip. Portalis. Cena 1000 kom. 160 kron.

2. Korenjaki Rip. Portalis, Solonis in Montikola 1000 komadov 20 kron.

Za trte jamčim (garantiram), t. j., ktere ne izrastejo, dam v prihodnjo jesen druge brezplačno.

Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje. Za v jesen odvzete trte se je zglasiti do 15. novembra, za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. 23 1

IVAN NOVAK

trtn'čar pri Sv. Urbanu pri Ptuj,
Za trte se jamči!

===== Proda se =====
1500 hmeljev

6—9 metrov dolgih.

Naslov pri upravnistvu „Našega Doma“.